

OBSAH

Předmluva	7
První část: Historie pastorální konstituce	13
Kapitola první: Zrození myšlenky na předlohu o církvi v dnešním světě	15
1. Jak to vlastně všechno začalo	15
2. . . . a jak to zpočátku nejistě pokračovalo	16
3. Kardinál Suenens píše pastýřský list	18
4. Hlásí se ke slovu laici	20
5. Po laicích ani stopy	21
6. Tolik předloh, a ani jedna o církvi v dneš- ním světě	23
7. První všeobecné shromáždění končí po 15 minutách	24
8. Poselství sněmovních Otců světa	25
9. Ta předloha se mi nelíbí	28
10. Koncil začíná od piky	29
11. Myšlenka chudoby vane koncilem	30
12. Vynořují se další ideje	31
13. Kardinál Suenens mluví	32
14. Jan XXIII. dává směrnice	34
15. Naše předloha vstupuje na scénu s čís- lem 17	34

Kapitola druhá: V přítmi sněmovních komisí	37
1. Jen krátce o některých obtížích	37
2. První práce a první problémy	38
3. Rozděl, a . . . zachráníš předlohu	41
4. Schůzka v Malines	44
5. Začalo druhé sněmovní zasedání	45
6. Hned dvě předlohy najednou však není také dobré	46
7. Rodí se ústřední podkomise a s ní další předloha	47
8. Schůzka u jezuitů v Curychu	49
9. Smíšená komise zkoumá předlohu a . . . dělá připomínky	50
10. Další úpravy	51
11. Předloha vystupuje na světlo sněmovní veřejnosti	52
 Kapitola třetí: V křížovém ohni sněmovních rozprav	 57
1. Encyklopedie, Noemova archa, nebo zaslíbená země?	57
2. Poslední zkouška	59
3. Ústřední podkomise předchází kritiky	61
4. Kritiky jsou tvrdé, ale ne zničující	63
5. Kardinál Lercaro žádá podrobnou rozpravu o předloze	67
6. Sněm začíná s rozpravou o předmluvě a první kapitole	67
7. Proti rigorismu a legalismu	69
8. Zapomínáme na evangelní formy	71
9. Jako jerišské polnice	73
10. Začíná rozprava o manželství a rodině	74

11. Kardinál Ruffini cituje sv. Augustina	75
12. Kardinál Léger se zastává manželské lásky	76
13. Vyhněme se novému procesu s Galileem!	79
14. Jedenáctý syn dvanáctidětné rodiny mluví ex abrupto	85
15. Syn sv. Dominika dělá distinkce	88
16. Lercarova Nedokončená	90
17. Biskup Elchinger nutí k zpytování svědomí	92
18. Další příspěvky	94
19. Po druhé mluví na koncilu laik	95
20. Pomoc k svépomoci a otázka vystěhovalců	96
21. Jako Kristus s Nikodémem	97
22. Dva roky po Marxově Kapitálu	99
23. Nimis feminea	102
24. Může být atomová válka spravedlivá?	103
25. Biskup Ancel poukazuje na rozpor	104
26. Jako Jan Křtitel před Herodem	105
27. Biskup Hannan nabádá k rozlišování	106
28. Nastavit druhou tvář neplatí pro státníky	107
 Kapitola čtvrtá: Předloha v koncilovém mezidobí	 109
1. Rozšiřuje se komise	109
2. Povzbuzení bylo zapotřebí	111
3. Zavření v Aricii	112
4. Monsignor Philips protlačuje předlohu	113
 Kapitola pátá: Třináctá předloha v posledním sně- movním zasedání	 115
1. Malý úspěch je někdy velkým úspěchem	116
2. Sněm přistupuje k podrobné rozpravě o třinácté předloze	118

3. Začíná spor o ateismus	120
4. Nikoho neodsuzovat	121
5. Pravý socialismus je křesťanství žité naplno	123
6. Generál jezuitů osnuje plány	125
7. Odsoudit jak se patří	127
8. Dva biskupové odevzdávají petici	130
9. Monsignor Glorieux mlčí	133
10. Jen jeden den do hlasování	134
11. Komise hledá a nachází řešení	135
12. Na přetřes přichází kapitola o manželství a rodině	137
13. Boj zahajuje kardinál Ruffini	138
14. Kardinál Léger se opět bije za manželskou lásku	139
15. Dvě zástavy	141
16. Trochu suché doktríny nebude na škodu	143
17. Být či nebýt kapitoly o manželství	146
18. Rady svatého Otce	148
19. Turínský arcibiskup požaduje svobodu bádání	154
20. Další připomínky	157
21. Kapitola se pouští do přílišných podrob- ností	160
22. Větší prorockost	162
23. Sociální sekretariát znova na pořadu roz- prav	163
24. Dva biskupové mluví o zemědělství	164
25. Popelka třinácté předlohy	165
27. Neuspokojivá formulace páté kapitoly . .	167
28. Pavel VI. ve Spojených národech	169
29. Klasické mravní kategorie se nehodí na moderní válku	171

30. Kardinál Ottaviani sklízí potlesk	174
31. Válka nemůže být nástrojem spravedlnosti	176
32. Biskup Beck: Žijeme pod hrozbou války	177
33. Biskup Carli horlí proti »námitce svědomí«	178
34. Námitka svědomí však má své zastánce .	180
35. Po tolika kohoutech ještě jeden kohout .	181
36. Arcibiskup Garrone zakončuje rozpravu .	182
37. Stachanovština posledních dnů	184
38. Úpravy páté kapitoly	186
39. Sněm hlasuje	189
40. Komise zaobluje ostré hrany	192
41. Jak ji pojmenovat?	194
42. Poslední bitva vzplála	196
43. Za zvuků čtyřhlasého moteta	199
44. Historie končí a začíná	200

Druhá část: Poznámky pro lepší pochopení pastorální konstituce	203
--	-----

Kapitola první: Teologická předehra sněmu . . .	205
---	-----

1. Návrat k pramenům	206
2. Objevení času	208
3. Liturgická obnova	209
4. Mše a smysl pro křesťanské společenství	210
5. Ekumenické hnutí	210
6. Teologie a kerygma	212
7. Důležitost laika v církvi	214
8. Rozkvět křesťanské filosofie	215
9. Znovuobjevení významu Kristova lidství	217
10. Čas oponou trhnul	219

Kapitola druhá: Místo pastorální konstituce mezi ostatními koncilovými dokumenty	221
--	-----

Kapitola třetí: Obecnější charakteristika pastorální konstituce	225
1. Co znamená, že konstituce je pastorální?	225
2. Člověk – ústřední téma konstituce	226
3. Metoda výkladu	227
4. Solidarita církve s lidstvem	228
5. Duch služby	228
6. Církev vstupuje do dialogu se světem	229
7. Církev naslouchající, hledající, bádající	231
8. Církev chudá a církve chudých	233
9. Církev se nestranně otvírá všem	234
10. Spolupráce na budování lidštějšího světa	235
11. Dialektika křesťanské lásky	236
12. Civilizační pokrok a křesťanská naděje	238
Kapitola čtvrtá: Přehled myšlenkového obsahu pastorální konstituce (vodítka k četbě)	243
Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě	285
1. Těsné spojení církve s celou rodinou národů	285
2. Ke komu se sněm obrací	288
3. Služba člověku	288
Úvodní výklad: Postavení člověka v dnešním světě	289
4. Naděje a úzkosti	289
5. Hluboké změny životních podmínek	291
6. Společenské změny	291
7. Změny psychologické, mravní a náboženské	292
8. Neúměrnosti v dnešním světě	293
9. Obecné touhy lidského pokolení	294
10. Hlubší otázky člověka	295

První část: Církev a povolání člověka	297
11. Je třeba odpovídat vnuknutím Ducha	297
Kapitola první: Důstojnost lidské osoby	298
12. Člověk je stvořen k obrazu Božímu	298
13. Hřích	299
14. Podstatné složky člověka	300
15. Důstojnost rozumu, pravda a moudrost	301
16. Důstojnost svědomí	302
17. Vznešenost svobody	302
18. Tajemství smrti	303
19. Formy a kořeny ateismu	304
20. Systematický ateismus	305
21. Poměr církve k ateismu	306
22. Kristus, nový člověk	308
Kapitola druhá: Lidské společenství	311
23. Záměry sněmu	311
24. Vespólná povaha povolání člověka v Bo- žím úradku	312
25. Vzájemná závislost mezi lidskou osobou a lidskou společností	312
26. Rozvíjení obecného blaha	314
27. Úcta k lidské osobě	315
28. Úcta a láska k protivníkům	316
29. Zásadní rovnost všech lidí a sociální spra- vedlnost	317
30. Je nutné překonat individualistickou etiku	318
31. Odpovědnost a zúčastněnost	318
32. Vtělené Slovo a lidská vzájemnost	319

Kapitola třetí: Lidská činnost ve světě	321
33. Nastínění problému	321
34. Hodnota lidské činnosti	332
35. Řád lidské činnosti	323
36. Oprávněná autonomie pozemských skutečností	324
37. Lidská činnost narušená hříchem	326
38. Lidská činnost se přivádí ve velikonočním tajemství ke své dokonalosti	327
39. Nová země a nové nebe	329
Kapitola čtvrtá: Úkol církve v dnešním světě	329
40. Vzájemný vztah mezi církví a světem	331
41. Podpora, kterou se církev snaží poskytnout jednotlivcům	331
42. Pomoc, kterou se církev snaží poskytnout lidské společnosti	332
43. Pomoc, kterou se církev snaží poskytnout lidské činnosti prostřednictvím křesťanů	334
44. Pomoc, kterou církev přijímá od dnešního světa	337
45. Kristus, alfa i omega	339
Část druhá: Některé naléhavější problémy	340
46. Předmluva	340
Kapitola první: Nutnost péče o důstojnost manželství a rodiny	341
47. Manželství a rodina v dnešním světě	341
48. Svatost manželství a rodiny	342
49. Manželská láska	344
50. Manželství a jeho plodnost	345
51. Soulad mezi manželskou láskou a úctou k lidskému životu	347

52. Nutnost všeobecné péče o podporu manželství a rodiny	348
Kapitola druhá: Jak správně pomáhat rozvoji kultury	
Oddíl 1: Postavení kultury v dnešním světě	351
53. Úvod	351
54. Nové způsoby života	352
55. Člověk, tvůrce kultury	353
56. Obtíže a úkoly	353
Oddíl 2: Některé zásady správného rozvoje kultury	354
57. Víra a kultura	355
58. Četné vztahy mezi Kristovým evangeliem a lidskou kulturou	356
59. Způsoby, jak sladit různé stránky kultury	357
Oddíl 3: Některé naléhavější úkoly křesťanů v kultuře	358
60. Právo všech lidí na kulturu, jeho uznání a uskutečnění	358
61. Výchova k všestranné vzdělanosti člověka	359
62. Soulad kultury a civilizace s křesťanskou vzdělaností	360
Kapitola třetí: Hospodářskospolečenský život	363
63. Některé stránky hospodářského života	363
Oddíl 1: Hospodářský pokrok	365
64. Hospodářský pokrok ve službách člověku	365
65. Hospodářský pokrok pod kontrolou člověka	365
66. Odstranit obrovské hospodářskospolečenské rozdíly	366

Oddíl 2: Některé zásady týkající se hospodářsko-spoločenského života	368
67. Práce, její podmínky a volný čas	368
68. Spoluúčast na podnikání a na celkovém hospodářském zaměření; pracovní konflikty	369
69. Pozemská dobra jsou určena všem lidem	370
70. Investice a měna	371
71. Nabývání vlastnictví a soukromé držby statků; velké pozemkové majetky	371
72. Hospodářsko-spoločenská činnost a království Kristovo	375
Kapitola čtvrtá: Život politického spolčování	377
73. Dnešní veřejný život	377
74. Povaha a cíl politického spolčování	378
75. Spolupráce všech občanů ve veřejném životě	380
76. Politické spolčování a církve	382
Kapitola pátá: Mír a spolčování národů	384
77. Úvod	384
78. Povaha míru	384
Oddíl 1: Nutnost odstranit válku	386
79. Povinnost mírnit nelidskost války	386
80. Totální válka	387
81. Závody ve zbrojení	389
82. Naprostý zákaz války a mezinárodní snahy o její zamezení	390
Oddíl 2: Budování mezinárodního spolčování	392
83. Příčiny rozporů a jak je odstranit	392
84. Spolčování národů a mezinárodní instituce	392

85. Mezinárodní spolupráce na hospodářském poli	393
86. Některé vhodné pokyny	394
87. Mezinárodní spolupráce, pokud jde o růst obyvatelstva	395
88. Úkol křesťanů při výpomoci ostatním zemím	397
89. Působnost církve v mezinárodním společenství	398
90. Účast křesťanů v mezinárodních organizacích	398
Závěr	400
91. Úkol jednotlivých věřících a místních církví	400
92. Rozhovor mezi všemi lidmi	400
93. Musíme svět budovat a dovést k svému cíli	402